

Enerji İstatistik Notu 68: Bayramda Elektrik Talebi Neden Düşer?

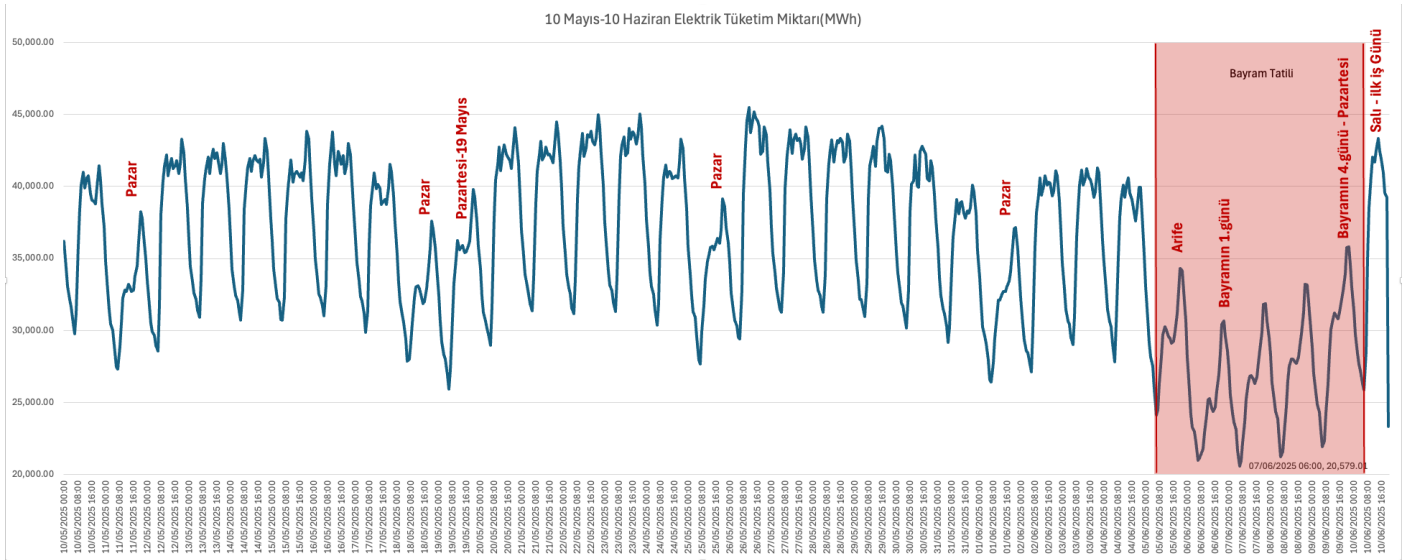
Tek cümle: “bayramda talep normal bir güne göre %25-30 veya 10000-15000 MW’a yakın düşüyor.”

Barış Sanlı, barissanli2@gmail.com

Excel: <http://github.com/barissanli/ein>

Bayramdaki elektrik talebi düşüşü, elektrik piyasasında olanlar için en bilindik cevabı olan sorulardan biri belki. Yerçekimi gibi ”Bayramda elektrik talebi düşer”. Çünkü insan aktivitesi düşer. Özellikle bayramların ikinci gün sabahları (bayram namazı ilk günde sabah talebini biraz kaldırır) yılın en düşük taleplerinden biri görünür.

EPIAŞ’ın henüz kesinleşmemiş tüketim verilerine göre bayramda talep normal bir güne göre %25-30 veya 10000-15000 MW’a yakın düşüyor. Tabii ki haftalık ortalama ve tatil gün ortalamasına göre bu düşüş farklı olabilir.

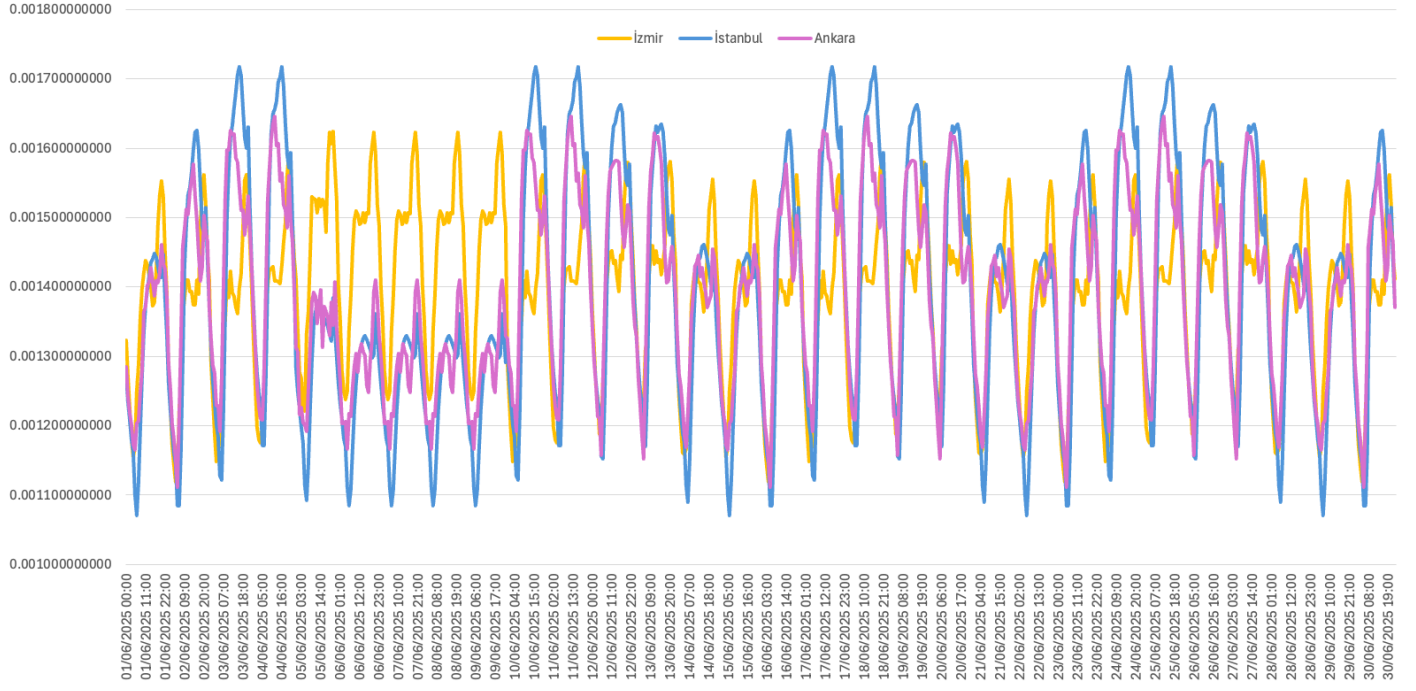

Peki bu düşüşün alt kırılımları ne? Yaklaşık 7 ay önceden EPIAŞ’da belirlenen profil katsayılarına göre bu sene bayramda sektörler bazındaki talep düşüşüne kısaca bakalım. Profil katsayıları genelde anlık okuma olmayan sayaçlarda aylık toplam tüketim 1 ise, o aydaki saatlik tüketimleri profilleyen bir uygulama. Yani ayda 1000 kWh tüketilmişse, bunu gün-saatlik profil katsayı ile çarparak örnek bir saatlik tüketimi bulabiliyorsunuz. Profil katsayıları gerçeği değil önceki senelerden hesaplanan beklentiyi yansıtır. Ama bu çalışma için bu kabul edilebilir bir hata payıdır.

Bundan sonra verilen örneklerde, aylık toplam tüketimi $1000 \text{ MW} \times 720 \text{ saat}$ toplam ay sonu tüketimine göre profiller MW’a çevrilmiştir.

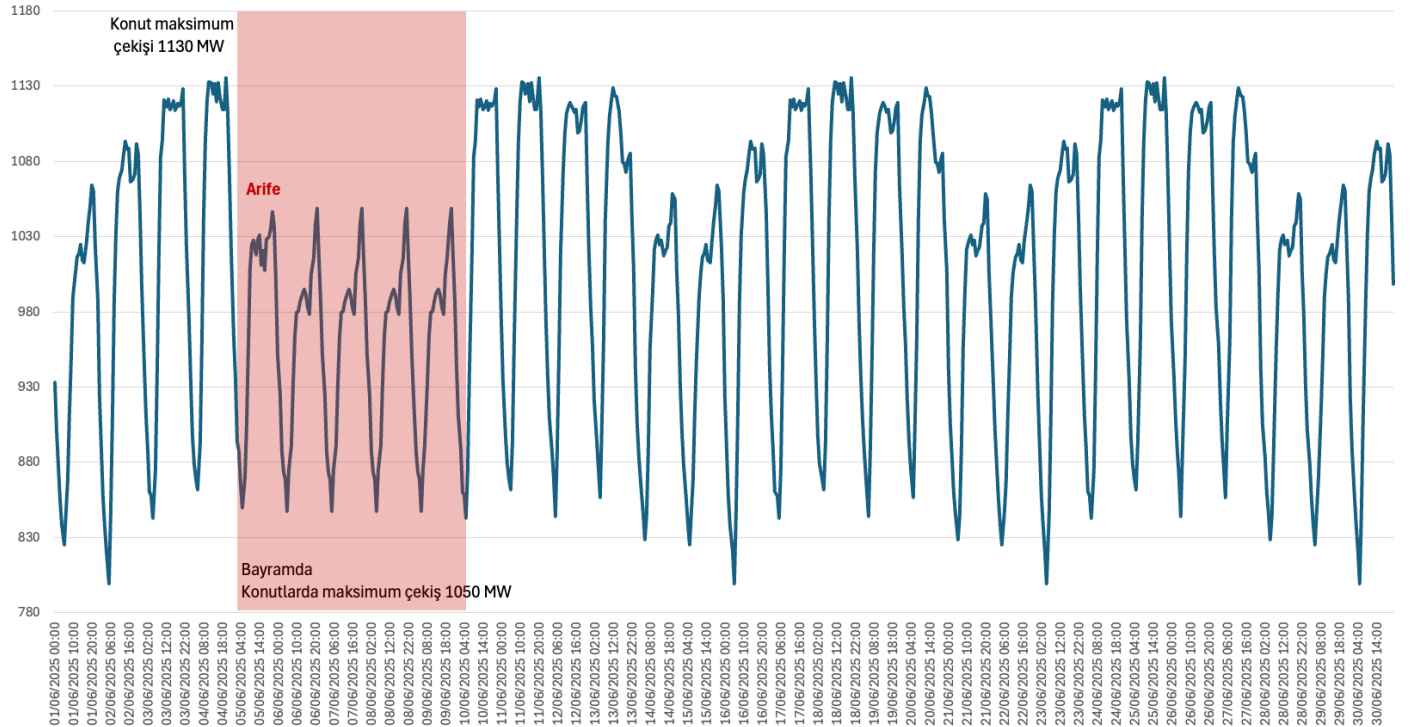
Konut özelinde ADM (İzmir-Muğla), Boğaziçi (İstanbul Avrupa Yakası) ve Başkent (Ankara vd) tüketim profillerine baktığımızda, İzmir-Muğla bölgesinde tüketimin Bayramda yükseldiği, diğer bölgelerde ise önemli bir düşüş gördüğü görülebilir.

3 Dağıtım Bölgesinde Konut Tüketim Profilleri (Aylık Toplam=1)

Eğer basit ortalama ile bunları MW'a çevirirsek konut tüketimlerinde %9-10 civarında bir bayram elektrik talebi düşüşü öngörüldüğü görülebilir. Aslında bayramda konutlar “Öğleden sonra daha çok aktivite” olan Pazar günü benzeri günlere benzer bir talep profili göstermektedir.

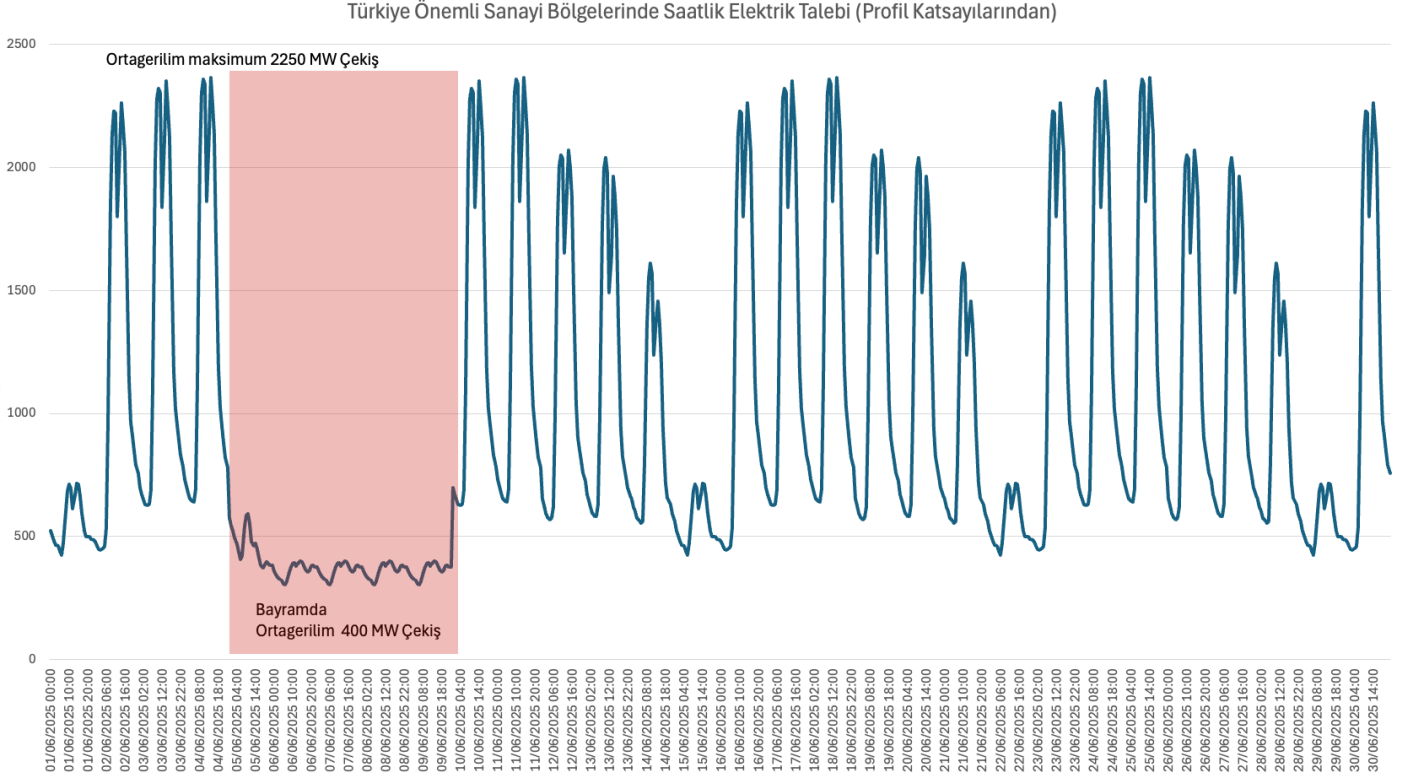
Türkiye Önemli Bölgelerde - Konut - Saatlik Elektrik Talebi (Profil Katsayılarından)

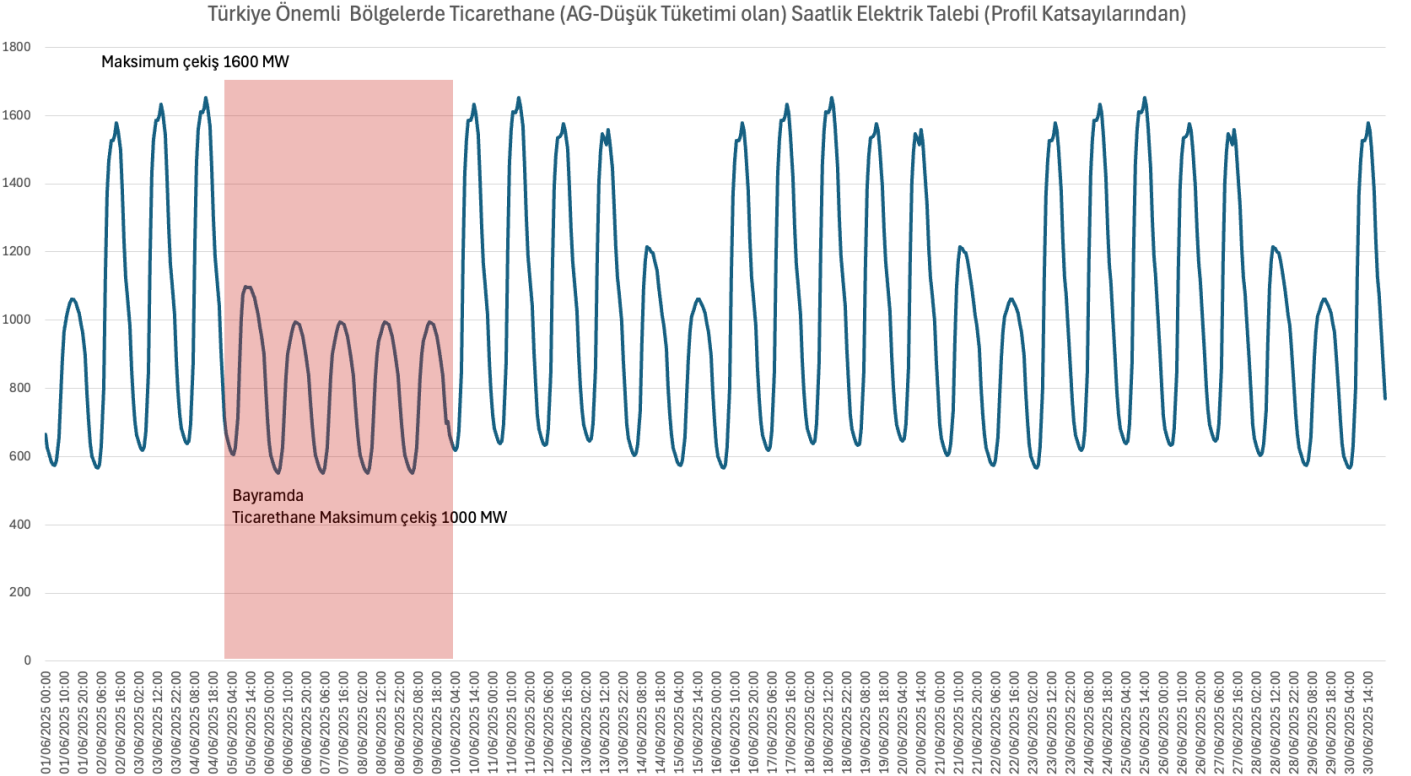
Fakat bayramdaki ana düşüşün sebebi, sanayi sektörüdür. Sanayi sektöründeki düşüş profil katsayılarında çok net görülebilir.

Sanayi talebinde bayram dönemi için geçmiş senelerden çıkarılan profil katsayılarına göre inanılmaz bir düşüş öngörülüyor ki bayram talebindeki düşüşün ana sebebi de budur. Bayramda sanayi tamamen “tatile” girmektedir. Hatta o kadar tatile girmektedir ki, konutlar gibi Pazar günü kadar bile

tüketmemektedir. Normal Pazar günlerin minimumunun da altına düşmektedir. Bu aşağı yukarı her sene böyledir. Sanayi elektrik talebi neredeyse 6'da 1'ine düşmektedir. 2250 MW'lardan 400 MW'lara bir düşüş görülebilmektedir.

Belki merak edenler için kafe-restoran gibi daha düşük güç çeken ticarethanelere bakarak da bu notu sonlandırmış olalım.

Ticarethanelerde düşüş sanayi kadar keskin olmamakla birlikte %30-40 civarındadır. Ama dikkat edilmesi gereken nokta ticarethane minimum tüketiminin çok da düşmemesidir. Buzdolabı vs gibi çalışması zorunlu ekipmanlar bu minimum talebin belirleyicisidir.

Kısaca

- Normal dönemlere göre bayramda elektrik talebi %25-30 – 10000-15000 MW'a yakın düşmektedir. Yani 10-15 Keban Barajı gücüne denk bir talep düşüşü olmaktadır.
- Bunun temel sebebi bayram boyunca sanayinin neredeyse tamamen tatil olmasıdır.
- Konut talebinde bölgelere göre (İzmir-Muğla) talep artışı bile beklenebiliyor.
- Ticarethane talebi ise göreceli bir düşüş yaşıyor
- Özünde sanayi hariç bayram günü tüketim açısından bir başka Pazar gününe benzer.
- Ama sanayi için uzun bayram dönemleri en dip talebin görüldüğü dönemler

Belki son bir nokta olarak gözü kesin olanlar için elektrik talebinde ilk günkü bayram namazı etkisini de seçmenin mümkün olduğunu belirtebiliriz.

